

Handläggare
Jennie Virén

Godkänd av
Anders Axelsson cRB-UU

Ersätter
MSB 2024-09630-1 utgåva 1.0

Kurskod
RAKEL

Gäller från och med
2025-01-17

Rakel – att planera och agera utifrån ett sambandsansvar

Bakgrund

Kursen ämnar sätta Rakel i en samhällskontext gällande Sveriges beredskap samt belyser vikten av aktörsgemensamma arbetssätt och förhållningssätt vid hantering av samhällsstörningar. Vidare ger kursen exempel på hur sambandsansvariga personer kan agera för att analysera den egna organisationens behov av intern och extern samverkan i Rakel.

Sambandsansvarig (SA) har ett övergripande ansvar för frågor som rör rutiner och metoder för Rakel inom den egna organisationen. Det innebär att en sambandsansvarig planerar hur samband och samverkan i Rakel ska fungera, vilka talgrupper som ska användas samt när och hur de används. Sambandsansvarig ansvarar även för att användarna i organisationen får utbildning och övning och att en korrekt och effektiv metodik används. I rollen ingår även att vara organisationens kontaktperson för frågor från andra samverkande aktörer.

Kursen genomförs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Rådande riktlinjer och vägledningar samt lärdomar och erfarenheter från tidigare genomföranden har bidragit till utveckling av kursens nuvarande innehåll och upplägg.

Målgrupp

Kursen vänder sig till personer med sambandsansvar för Rakel inom en organisation.

Kursen riktar sig också till den som har ett behov av att veta mer om vad ett sambandsansvar kan innebära för den egna organisationen.

Förkunskaper

Deltagaren ska ha grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper gällande Rakel som kommunikationsmedel och rekommenderas även att ha erfarenhet av sambandsansvar för Rakel inom den egna organisationen.

Deltagaren ska dessutom ha kännedom om den egna organisationens ansvar och roll inom samhällets beredskap.

Urval

I de fall antal sökande överskrider antal platser på kursen, förbehåller sig MSB rätten att göra ett urval bland de anmälda för att skapa en jämn fördelning av representerade aktörer vid kursen. Vid eventuellt urval beaktas till exempel jämställdhet, behovsbild samt geografisk spridning.

Syfte

Kursen syftar till att skapa förutsättningar för deltagaren att utveckla kunskap, färdighet och kompetens inom sambandsplanering för intern och extern samverkan i Rakel för att kunna bidra till säker och effektiv kommunikation såväl i vardag som vid samhällsstörningar.

Ett ytterligare syfte är att skapa möjlighet till erfarenhetsutbyte och nätverkande.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. utifrån rollen som sambandsansvarig beskriva den egna organisationens behov och nytta av Rakel som kommunikationsmedel
2. förklara hur den egna organisationen kan använda Rakel för samverkan med andra aktörer
3. beskriva metoder och verktyg för sambandsplanering.

Innehåll

Under kursen behandlas huvudsakligen följande innehåll:

- rollen som sambandsansvarig – ansvar och uppgifter
- samhällets krisberedskap och totalförsvaret
- aktörsgemensamma förhållningssätt och arbetssätt ur ett Rakelperspektiv
- tekniska förutsättningar för samverkan
- metoder och verktyg för planering såsom lednings- och sambandsanalys, planeringsunderlag och talgruppsmatris
- goda exempel och erfarenhetsutbyte

Pedagogik och metodik

Kursens pedagogik, metodik och gestaltning strävar efter att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

MSB:s pedagogiska vägledning¹ och pedagogiska handbok² baseras på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och utgör utgångspunkt vid utveckling och genomförande av MSB:s kurser.

MSB:s publikationer *Nationella Riktlinjer för Samverkan i Rakel* och *Vägledning i Rakel* samt *Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan* utgör kursens teoretiska grund.

Kursen genomförs med fokus på lärande i samarbete med andra genom bl.a. föreläsningar, diskussioner och gruppuppgifter.

Upplägg och omfattning

Kursen omfattar totalt tre dagars utbildning där en halv dag innebär individuellt arbete med inläsning och förberedande uppgifter via lärplattform och därefter två och en halv dag lärarledd utbildning på plats.

Kursens upplägg bygger på att kursdeltagaren deltar aktivt under kursens samtliga delar. Kunskaps- och erfarenhetsdiskussioner är viktiga inslag där kursdeltagaren förväntas ta eget ansvar för lärande både individuellt och i grupp.

Deltagaren rekommenderas också att avsätta tid efter avslutad kurs, för att ta tillvara kursens innehåll i förhållande till det egna arbetet och den egna organisationen.

Läromedel

Kurs- och referenslitteratur publiceras på angiven lärplattform.

Intyg

Efter genomförd kurs får deltagaren möjlighet att skriva ut ett intyg.

---

¹ MSB 2019-07039-1 Pedagogisk vägledning i utbildningsverksamheten

² MSB 2020-00940 Pedagogisk handbok